

Nro. 52.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juniusnak 30-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Az Anglusok *Porto Riccói* Expeditiójok felől, a' Jun. 6 kán költ *Londoni* levelek azt hirlelik, hogy a' katonaságnak kevés számból álló vólta miatt szerentsétlen lett vólna. — Ugyan tsak a' most említett levelek hirlelik azt is, hogy a' Frantziák *St. Domingo* szigetire 4 helyeken egyszerűen ütvén réá, ámbár Gen. *Simcoe* és az alatta lévő truppok emberül viselték légyen is magokat, de még is a' Frantziákat tsak az egyik punctumból hajthatván vissza, jobbnak tartották azon szigetből egészen ki költözni, mint sem magokat veszedelembe ejteni. — A' *Noreban* lévő *Rebelliseknek* 20 hajói vagynak, mellyek közül a'

Fff

Sandvich nevezetű linéa hajó 90, a' *Montague* 74; a' *Gandere* 64 ágyusok, a' több hajók pedig fre-gatták es korvettenek. — A' Rebellesek a' *Temsebe* menő hajók útját el állani, és azokat fel-prédálni még meg nem szüntenek. — Minthogy a' Rebellesek az édes viz dolgában felette nagy szükséget-látanak, ebből azt kezdték reményleni, hogy a' fel-támodattak annál hamarább le tsendesítettethet-nek, melly végett mindenféle készülétek ellenek igen keményen tétettetnek. — Juniusnak 5-kén a' már 60 esztendőös Királynak születése napja lé-vén, ámbár a' *Londoni* Udvarnál nagy tzerémonia tartóttatott légyen is, de a' kedvetlen hírek azon nap homáljosittására igen nagy alkalmatosságot adtanak. — A' *Pitt* Ministerségéből való el-bo-tsáttatása iránt, Frantzia Országban, Belgiumban, és Német Ország észak felől való részében, ugyan azon egy időben el terjedett hir felől, a' *Londoni* levelek még mind halgatnak. — A' rebellalt flot-tára való nézve, a' szokott mód szerént, Jun. 2-kán készítettett vala egy Instántzia, a' melly mind a' két Parlamentumban fel olvastatván, an-nakutánna a' Királynak által adattatott; mellyre a' *Pitt* tanátsából a' végeztetett: Hogy mind-azok, a' kik valamelly fel-támodásbeli complotba elegyednek, akár a' szárazon, akár pedig a' ten-geren légyen az, minekutánna az ő tselekedetek, törvényes úton módon réájok bizonyosittatik, minden ki-fogásan kívül, halállal büntetessenek-meg — és ezen végezés, az azután következett Par-lamentalis üléstől fogva, ne tovább, hanem tsak egy hónapig tartattassék-meg a' maga erejiben.

Londonból Jun. 8 kán. A' *Noréban* fekvő flot-tához tartozó *Monmouth* linéa hajónak Kapitánya *Northek*, az Admiraltáshoz tegnap érkezett-meg, ki is a' hajó delegátussaitól egy bé petsételt In-stántziát hozott a' Királyhoz. — Egy petsétele-tlen lévő levélben pedig, a' melly mellé az Instán-tzia tétetett vala, a' delegátusok azon panaszol-tanak, hogy az ő magok viseletek millyen ellen-kező módon festetett vólna le a' Király Ő Felsége előtt, és hogy ők a' magok kedves hazájokhoz,

most is engedelmességgel kívánnak viseltetni. — Továbbá az iratik ezen levélben, hogy a' hajós emberek panaszai, a' Király Ő Felségének tisztelettel terjesztessenek eleibe; mellyekre 50 órákig választ várnak nékiek ki-adattatni, mellyet ha nem nyerhetnének, olyan dolgot fognak véghez vinni, a' mellyen az ő hazájok meg rettenve fog el-bámúlni. — Erre azonnal gyűllés tartottatván, annak el-bomlása után Gróf *Spencer* ment a' Királyhoz. Mi lett a' dolognak ki menetele, azt még tudni nem lehet, mindazonáltal azt lehet reményleni, hogy jó útról el-tévelyedett hajósok, majd a' jó útra fognak hozattatni.

Frantzia Ország.

A' *Párisi* Frantzia Directorium, a' *St. Jámest* kabinétnak, a' békesség ki-efzközlése végett újjolag *Párisba* küldendő követnek adandó passussa kérésére, a' mint hirlelik, olyan feleletet adott, hogy ő ugyan most is kész a' békesség ki-efzközlésére vezető tractatusra lépni; de hogy annak tökéletességre való menetelében, a' magokat elé-adható minden akadályok el-háríttassanak, a' mellyek a' Lord *Malmesbury* követtségét is haszontalanná tették vala, annakokáért a' Directorium azt kívánja, hogy minekelötte az újj és telylyes hatalommal bíró követnek passus adattatnák, az előtt az Angliai Ministerium is, egy-néhány Praeliminaris Articulusokban, a' Frantzia Directoriummal egyezzék meg. — Annakokáért hogyha a' *Londoni* udvar, a' Frantzia Directorium ezen kívánságára réa áll, az által azt vízi végben, hogy a' békesség is, mind a' két Nemzetre való nézve, leg igasságosóbb, és betsülletesebb fel-tételek alatt fog mentől hamarább meg köt-tettetni. —

A' *Párisi* újság levelek közül egyik bizonyosnak lenni hirleli azt, hogy a' Chouansok *Alancott* és *Brest* között ismét öfzve kezdettenek vólna gyülekezni, a' kik magokat organizálni akarták vala, közüllek pedig ötön el fogattatván, mint-hogy ök az Angliai 'soldon lévő Agensek' faza-

kaik mellé szittottanak, és Gróf *Puisaye* keze lábainak lenni találtattak, azért a' *St. Briexi* halálos vétkeket vizsgáló törvényszék által halálra ítéltetvén, agyon lövettetnek.

A szegény paraszt asszonyban tündöklő virtus tüköre.

Az *Orléánsi* Hertzegné, a' maga jószágából esztendeig venni szokott 400 millió livrákból álló jövedelmét, a' Frantzia Revolutiónak zürzavaros idejében, tsak azért kéntelenített vala elveszteni, mivelhogy ő a' *Bourbóniai* familiából való; nem maradván azért nékie a' maga virtussain kívül tellyességgel semmije is, egy szegény asszony, a' kinek minden gazdagsága vagyója tsak egy teheniből állott, és a' kivel a' fennebb említett Hertzegné, még a' maga fénylő bóldogsága idejében tett vala valami kevés jót, meg- emlékeztvén az általa ez előtt el vett jó teteményről, ő is a' Hertzegné tápláltatására, 6 hónapokig minden nap tejet vitt; melly Nemes tselekedetén a' szegény asszonynak meg-illetődvén a' Hertzegné, magához hivatja a' szegény asszonyt, és az addig általa vitetett tejet, azon maga ki-jelentese mellett való szivbéli haladatossággal köszöni-meg, hogy a' néki vitetett tejet tellyességgel meg nem tudná fizetni, mellyre a' paraszt asszony így szólott: Oh asszonyom! ha én azt tudtam volna, hogy néked vagyón miből a' tejet ki-fizetni, én néked egy tseppet sem vittem volna, külömben is segithetvén te magadon.

A' *Dániai* Király tellyes hatalommal biró Ministerének, és a' Frantzia Respublikához küldetett rendkívül való követjének *Dreyernek* a' Directoriumhoz való bémenetelre, audientzia adatván, az oda lett bémenetele alkalmatossággal ekképpen szólott:

Polgár és Praesidens!

Hogy az én Uram, a' Király, a' Frantzia Nemzet bóldog állapottyát melly erőssen kívánja,

a' mindenek előtt tudva vagyon, és az Ő Felsége félbe szakadhatatlanúl lévő, és ezen Nemzethez való barátságos tselekedetei azt mutatják, hogy Ő Felsége ezután is ezen Nemzettel leg tökéletesebb egyet értésben, és Hármoniában kíván élni; a' holott pedig a' tselekedetek szóllanak, ottan bizonyossá tévő beszédekkel élni szükségtelen. A' Király Ő Felsége kívánsága most is nem egyéb, hanem tsak az, hogy a' Frantzia Respublikával, még az eddig valónál is szorossabban egyesítsék, a' mellynek tartossága és soliditassa, a' mind a' két Nemzet egyik a' másikhoz való érdekességén fundáltatván, az által változhatatlanná tétetik; és az én követtségemnek is tsak ez egyedül a' tárgya, a' minthogy Ő Felsége nékem meg is parantsolta, hogy az ebbéli kívánsága felől a' Frantzia Respublikát bizonyossá tégyem, mellyet hogy a' Directorium előtt kijelenthetek, szerentsésnek tartom magamat, a' melly annyival is inkább nagyobbá tétetik, hogyha a' Király Ő Felsége fel-tett tzielja és kívánsága tellyesítettvén, a' ti hozzátok való bizodalomhoz és jó indulathoz, Polgárok és Directorok! magamnak valamelly just nyerhetek.

Erre Polgár *Carnot* ekképpen felelt: A' végre hajtó Directorium a' *Dániai* Király Ő Felsége barátsága iránt való ezen bizonyossá tétéleket, a' leg nagyobb örömmel fogadja-el, és a' Frantzia Respublika fő Igazgató Széke is azon lészzen, hogy azon jó egyesség és hármonia, a' melly a' két Nemzet között, olyan régtől fogva tartattatik, ennekutánna is fenn maradjon; és hogy a' Király Ő Felségével, a' Frantzia Respublika még annyival is szorossabban egyessítsék, arra a' Király Ő Felségének, az egész Revoluzió ideje alatt, a' Frantzia Respublikához való egyenes és igaz maga viselete elegendő fundamentumot szolgáltatott. A' Directorium azon buzgó kívánsága, hogy egy állandó békesség által végtére az Európai minden hatalmasságokat is egymással egyesülve lássa, a' Directoriumnak egy olyan hatalmassághoz való hajlandósága felől, a' melly hozzája mindég ba-

ráttsággal viseltetni meg nem szűnt, új kezesseg helyet szolgálhat. És a' Directorium, tökéletes hatalommal bíró Minister Uram! az iránt sem kételkedik, hogyha az Úr személyes tulajdonságai, az Úrhoz a' *Dániai* Király Ő Felsége bizodalját megnyerték, a' Frantzia kormányfőknek is az Úrhoz való jó indulatját, és akaratját is megnyerhetik 's a' t.

A' *Dániai* Király követje, Minister *Dreyer* után, a' *Nápolyi* Király követje *Commandeur Ruffo* botsáttatván bé audientiara a' Directoriumhoz, ezen következő beszédet tartotta:

Polgárok, Directorok!

Az én Uram a' Király azt parantsolta énnékem, hogy a' Credentiónalisom bé nyújtásával együtt, az ő batáttságának új jelét is a' Directoriumhoz bé-nyújtván, a' Directoriumat az iránt tégyem bizonyossá, hogy Ő Felsége a' leg tökéletesebb egyet értés, és leg igazabb hármionabeli azon szövetséget, mellyet a' Frantzia Respublikával kötött vala, változhatatlan igaz szívűséggel meg-fogja tartani, örvendezvén a' Király Ő Felsége azon, hogy a' mostani újjonan egymással való egyesülés, a' mellynek szélesen való ki terjedésére, és meg-erössítettésére, mind a' két feleket, a' szorgalmatosság, *Industria*, és az egymásnak költsönös haszon, *Interesse*, ösztönözvén, a' barátságot örökre állandóvá télik, mind a' két Nemzetre való nézve, a' szerentsének valóságos kufefe. — Igen nagy gyönyörűséget talál abban magának az én Uram, a' Király, hogy a' közötte, és a' Frantzia Respublika között kötött békesség, és a' helyre állitatott jó egyet értés által, mindazoknak a' Rosszaknak és kedvetlen történeteknek emlékezetek, a' mellyek az egyik a' másiknak való hadat izenésből szármoztanak, és a' mellyek a' *Siciliai* Király Ő Felségének, a' Frantzia Országhoz mindig való betsüllésével ellenkeztenek, el töröltetett. — Nékem részemről, minden szorgalmatosságom', minden lépésem', minden ki-

vánságom' egyetlen egy, és örökké való tárgya, az a' bizodalom, a' mellyel engemet a' Király meg-tisztelt, és leg buzgobb kívánságom az, hogy a' Directorium hozzám való jó indulatját is meg-érdemeljem 's. a' t.

Erre a' Praesidens ekképpen felelt: A' *Nápolyi* Király' követje, tellyes hatalommal bíró Minister Uram!

A' végre hajtó Directorium örömmel szemléli Minister Uramba a' Statusnak azt a' férjfiát, a' kit a' *Siciliai* Király Ő Felsége a' végett választott-ki, hogy a' Frantzia Respublika előtt megjelenjék. — Távól légyen az el múlt dolgokról való azon emlékezés, a' melly a' két Nemzet között kötött azt a' barattságot, és egyet-értést, mellyeknek örökre való fenn maradásokat kívánjuk, akármelly kis részben is meg zavarható. — A' *Siciliai* Király Ő Felsége meg-fogja azt tapasztalni, hogy a' Frantzia Respublika éppen olyan hiveséges barát, mint a' millyen szembe tűnő ellenség. — A' mi pedig tökéletes hatalommal bíró Minister Uramat illeti, azok a' gondolatok és kívánságok, mellyeket Minister Uram a' Respublika boldogsága iránt, annak Igazgató Széke előtt ki jelentett, a' Directorium jó indulatja iránt is éppen olyan bizonyossá tészik Minister Uramat, mint a' maga gondolatjai, a' millyen bátorságos fundamentumon épültek.

A' *Nápolyi* Király Ministere *Commandeur Ruffo* után, a' *Genfi* Respublika Ministerének, utánna pedig végtére, a' *Konstántzinápolyban* vólt Frantzia követnek Polgár *Verninacnak* adatott audientzia a' Directorium előtt, ki is annak alkalmatosságával, egy Török Zászló, és a' Török Nagy Admirál, vagy Kapitán Basa írása mellett, azt a' Diplomát nyújtotta bé a' Directoriumnak, mellyet III dik *Selim* Szultán a' *Verninac* *Konstántzinápolyból* való vissza hivattatása, és helyette a' *Aubert Dubayet* követtségbe való bé-iktatása iránt irt feleletül a' Directoriumnak, a' mellyben

Polgár *Verninacot* megditsérte, az *Aubert Dubayet* oda lett küldtetését pedig helyben hagyta. Végére pedig a' Frantzia Respublikával való bárattságot leg szorossabban meg tartani igérvén, a' maga irását ezzel rekesztette bé, légyen szerentsés és bóldog az, a' ki az egyenes úton jár. — A' Török Zászló, mellyet *Verninac*, a' Kapitány Basa írása mellett adott bé, a' Fényes Porta, és a' Frantzia Respublika között tartatandó egyetértés, és allióntzia jeléül küldtetett a' Directoriumnak, mellynek jelentése után a' Konstántinápolyi követtségebeli nehezségeket, és annak folytatásában nyert könnyebséget és segedelmet beízéllette elé a' Directoriumnak *Verninac*.

St. Domingo felöll némelly Frantzia újság levelek azt kezdettek hirlelni, hogy az Anglusok belölle ki költözvén, azt a' Frantziák birtokába menni engedték vólna. — A' tempelben lévő fogjok, *Brotier Lavileurnois*, és velek együtt mások is, tsak egy kevés idő hibázott iránta, hogy a' magok fogságokból el nem illantottanak.

Olasz Ország.

A' felső Olasz Országból vett tudósittások tartása szerént, a' politikai igazgatás módja, még ottan egészen zürzavarban van, és a' mint eddig tudni lehetett, az újj formába öntetendő Olasz Országi Respublikát, Gen. *Bonaparte Máylant* mellett *Montebellóból* igazgatja, a' ki leg nevezetesebben a' *Cisalpinai (Lombárdiai)* Respublika öszve szerkeztetésében, és a' nationalis garda organizatiójában foglalatoskodik. — A' *Velentzei* Municipalitas, a' kész pénzbeli szükségnek ki potolására való nézve azt végzette, hogy a' tehetősebb polgároktól egy millió ducatot végyen fel költsönben, a' pengő pénzt pedig ki vinni, tellyeséggel meg ne engedjék. Az Olasz Országi Frantzia finantziát folytató Administrator *Hallernek*, Gen. *Bonaparte* Jun. 8-kán azt a' parantsolat küldette *Montebellóból*, hogy a' *Velentzei* némesség jószágaira, az úgy nevezett *Terra-Fermara* vetett

Contributiót azonnal fel vegye, a' tulajdonosoknak pedig mindeneiket azonnal vissza adja. — A' *Módénai* Hertzeg Jun. 13-kán ment által *Velentzéből Triestbe*. — A' Pápa Ö Szentsége egészsége úgy helyre állott, hogy *Pünkösöd* hetfűjén, a' szent áldozat tétele mellett, az öszve sereglett sokaságra áldást is adhatott. — Az *Ankona* azon tselekedetét, hogy magát szabadnak, és mástól függhetetlennek lenni nevezte, a' mint tapasztalni kezdettek, a' Pápa Ö Szentsége földin beljebb is követni kezdettek; és minthogy *Osimó Jest* és *Maurata* városok, az egész *Urbinoi* fejedelemséggel együtt, hasonló lélektől láttatnak elevenítettni, e' miatt *Rómában* nem kevés rémülés származott.

A' *Génuai* nyughatatlanságok le tsendesítésekre, Gen. *Bonaparte* a' *Montebellói* lakhellyiből e' következő rendelést tette. 1) Hogy a' *Catholica* vallás fenn tartattassék. 2) A' *Génuai* Respublikával, a' melly a' maga *integritassában* továbbra is meg marad, azok az *Imperiale feudumok* mellyeket eddig birt, véle egyesítette fognak meg-hagyattatni. 3) Az eddig vólt *Aristocratiai* igazgatas módja, minden tulajdonságaival együtt el-töröltetik. 4) Ennek helyibe a' *Democratia*, vagy a' nép országglása fog fel állittatni, a' mellynek tagjai minden rendbéli emberek közül fognak öszve vállogattatni, és egy *Frantzia* lábbon álló újj *Constitutio* fog bé-hozattatni. — 5) Ezek iránt a' *Frantzia* Respublika kezességet vállal magára.

A' *Génuai* első nyughatatlanság után, a' mellyben a' többek között *Nobile Phil. Doria*, a' ki a' nyughatatlankodok vezére vólt, el-esett vala, az ottan lévő *Frantzia* követ *Polgár Faypoult* mellé, 200 vitezekből álló garda rendeltetett, a' Tanáts pedig egy *Proclamatiójában* azt parantsolta, hogy mivel a' *Génua* bóldogságának állapotja, egyedül a' *Frantzia* Respublikától függ, annakokáért minden ottan jelen lévő *Frantziákat*, illendő betsülletben tartsanak. — A' *Cisalpinai* Respublika nevezete, annakelőtte vólt Gróf *Sere*

bellonitól származott, melly iránt Gen. *Bonaparté*-nak ő tévén ajánlást, azt az ő ajánlására úgy hagyta helyben.

A' *Máylandi* tudósítások szerént, azok az Olasz Országi Provintziák, a' mellyek a' nép igazgatása alatt akarnak élni, már együvé olvasztatván, egy újj Respublikává lettenek. — Az Olasz Országban, és az *Alpeseken* innen lévő Respublika *Cisalpinai*; a' Frantzia Országban, és az *Alpeseken* túl lévő Respublika pedig, *Transalpinai* Respublikának neveztetett. — A' Respublikát Gen. *Bonaparte* 8 Departementomokra osztotta, a' mellyek a' *Máylandi*, *Bolognai*, *Ferrárai*, *Reggiói*, *Módénai*, *Massa Cararai* Circulasokból, és az eddig vólt *Velentzei* tartománynak egy nagy résziből állanak, és ezeknek fő várossokká *Máyland* neveztetett ki, a' fennebb említett helységekhez ragasztattatván a' Pápa Ő Szentsége tartománya *Romágna* is. — Az Olasz Országi újj nagy Respublika Directoriuma tagjaivá válloztattanak, *Bolognából*, *Guestavilani*, és *Magnani*; *Máylandból*, *Serbelloni*; és *Módénából*, *Ricci*, a' kik a' magok hivataljok folytatásához már hozzá kezdvén, közüllek a' leg első a' már ki-adattatott parantsolatoknak, mint Praesidens, úgy írja alá a' maga nevét. A' Directorium 5 dik tagja, a' *Velentzei* tartományból fog ki-választattatni. — Némelyek úgy kezdettenek vélekedni, hogy *Luccanak* és *Génuának* is egynéhány Districtussai, az új nagy Respublika mellé fognának tsatoltatni.

A' *Génuai* nyughatatlanságok le tsendesítésekre, egynéhány Frantzia trnppok rukkoltanakbé; Máj. 26-kán pedig, Gen. *Bonaparte* egy kurirt küldvén *Montebellóból* *Génuába*, az általa hozott rendelkezésnek a' lett a' ki menetele, hogy a' Máj. 23 kán *Génuában* támodott 30 — 40 Insurgensek, az újj Respublika' *provisoriè* való igazgatása tagjaivá rendeltettek, az annakutánna el-fogattattak pedig, szabadon bocsátattanak. — A' fel-lázzadott népnek annál könnyebben való le-tsendesítésére, az őrizeteken kívül, a' fő piatzan ke-

nyér és bor ingyen osztogattatott-ki, és a' kinek mi panaszja volt, az iránt is ingyen meghal-
gattatott. —

Máylandból Jun. 3 kán írják, hogy a' *Génuai* tartományban; a' napnyugoti kikötő helyek körül, (*Riviera di Ponente*) a' Revoluzió tüze már mindenütt ki ütett, és a' szabadság fáji fel-állitattanak. — A' *Bonaparte* Adjutansa, és *Frantzia* Minister *Faypoult*, a' nép gyülekezetében megjelenvén, a' népet az iránt kérdezték-meg, hogy akarnáké a' *democratica* igazgatás formáját be-
venni? Mellyre a' nép *igenist* kiáltván, annak-
utánna a' Minister szállása eleibe gyülekezvén azt azt kiáltozták: *Éljen a' democratia!* *Éljen a' szabadság!* Mellyre *Faypoult* is a' szállása ablakából azt kiáltotta vissza: *Éljen a' Génuai nép!* *Éljén a' Frantzia nép!* — Ezután *Génuában* tsendesség lett, és *Bonapartét* nagyon várják oda meg-érkezni.

A' *Velentzei Friáulból* vissza húzván magokat a' *Frantziák*, azon tartományt az *Austriaiak* szállották meg, de a' *Gen. Bonaparte* parantsolatjára, a' lakosok annakelőtte a' magok fegyvereket mind által adni kéntelenítettének. — *Velentzében* egy nemzeti gárdát akarnak fel-állítani, és 20,000 emberekből álló corpust akarván formálni, e' végett a' fegyver foghatokat mind fegyverbe öltöztetik. — A' *Velentzei* Patriárcha, egy Páfztori levelet adván ki, abban a' *Respublika* lakossait az engedelmességre intette, az egész történetet az Isten dolgának lenni tulajdonitván. Az eddig volt *Marcus* piattza, már most *Revoluzió* piattzának neveztetett. — A' *Római* tárházból vagy 30,000 tallérokat akarván nem régiben másúvá által vinni, a' nép a' szekerekre rohanván, e' miatt a' szekerek mellett lévő katonák, és a' nép között nagy vér ontás ment véghez. — *Máylandból* Jun. 10 kén az *Olafz Országi* *Consti-
tutiók* nyomtatvánnyi rövid idő alatt ki fognak a' sajtó alóll jöni. — A' mi szabadokká való ki-
hirdettetésünkre, 3 *Commissariusokat* várunk *Pá-*

risból meg-érkezni. — A' *Mántuai* hadi készületek *Palmanovába*, 40 ágyúk pedig *Tortonába* küldettettek. — A' *Velentzében* lévő *Frantzia* Generalitas, az oda való flotta ki készítésében foglalatoskodik, a' melly a' maga vitorláit mihelyt szélnek botsáthatja, azonnal *Toulon* felé fog indittatni, hogy általa az *Anglusok* ellen dolgozhassanak. — A' *Velentzei* *Frantzia* garnison, posztó, bőr, és az életre tartozó dolgokban igen nagy requisitiót tézen.

Batáviai Respublika.

Hogy az *Angliába* való bé-ütésre, mentől hamarább próba fog tétettetni, az annyival is bizonyosóbbnak tartattatik lenni, hogy már is 70 transport hajók állanak készen a' ki repülésre, és hogy a' truppoknak ezen hónap 15-kén mind *Texelben* kellett lenniük, hogy a' hajók 21-ben már mind a' tengeren úszkáljanak. — Mennyi gyalogság és lovasság fog ezen expeditióra ki állittatni, azt tudni nem lehet; de hogy azok nem kevesen lesznek azt reményleni lehet. — Némelleyek azt hirlelték vala, hogy a' kommandirozást *Zuylen*, *Riveld*, és *Geurke* nevezetű 3 Generálok közül valamellyikre fogna bizottatni; a' Jun. 13-kán költ *Hágai* egy levélben pedig az iratik, hogy a' jelenvaló hadi expeditió vezérlését, Gen. *Dumonceau* fogna a' kezihez venni, kit is a' *Frantzia Respublika*, a' *Batávusok* armádiájához második Kommandirozónak már két esztendőtol fogva engedett vala által. Ezt annyival is inkább lehet gondolni, hogy ő, a' *Gröningai* fő kvártélyából, már *Hágába* által is ment. — Az árlilléria vezérlése Obrist *Matuchevitsra* bizattatott.

Német Ország.

Manheimből Jun. 9-kén. A' *Párisi Directorium* újj tagja, az ennekelötte *Helvétziában* völt követ, Polgár *Barthelemy*, a' maga követtségének végzésével egynéhány rendbéli ajándékokat kapott vala, a' mellyek között nevezetes a' *Ber-*

nai Kantontól ajánltatott ajándék, melly is egy arány lántzon függő medaillon, és a' melly 1000 aranyra betsültetik. — A' *Würtzburgi* Fejedelem, és Német Rendek, az Ország népit hadi módon kezdték organizálni. — A' *Hünningeni* Polgár *Blanchardné*, Polgár *Barthelemynek* egy bokkrétát ezen szóvai mellett adott által: Kérem az Urat végye jó neven ezen bokkrétát, a' mellyet mi az Úrhoz való szeretetnek, tiszteletnek, és háládatosságnak jeléül ajánlunk. — A' Haza, mellynek az Úr, a' békesség olaj ágát meg-szerzeni fogja, a' helyet tseréfa koszorút ajánl, mi pedig azon kérjük az Urat, engedje meg-nékünk, hogy közibe a' halhatatlanság virágát rakván, abból az Ur számára Polgári koronát készithessünk. — A' *Fuldai* Abbatiára, a' *Rénus* mellett *Johannesbergre*, a' hol a' hires *Rénusi* bor terem, a' Frantziák újra 300,000 livrákból álló Contributziót vetet-tenek, és minden ottan találtatott borokat el-vittének.

Török Ország.

A' *Konstántzinápolyi* tudósittások szerént, a' *Dánia* és *Tripolis* között való békességet *Kapudán Basa* állította helyre. — A' Nagy Szultán *Kara Ozmán Oglu* parantsolatjára, *Smirnába* 3000 fegyveres vitézek mentenek bé, a' kiknek meg-érkezésekkel, a' fel-támodatt Törökök közül sokakat el-fogatván, halállal akarja őket meg-büntettetni.

Elegyes Tudósittások.

A' *Muszka Császár*, Máj. 25 kén *Grodnóban* vólt, a' honnan a' határ szél, *Lossosna* fele ment el, mellyet *Prusszus* Lieutenánt *Meyer* jó idején észre vévén, az oda való kommandon álló 5 huszárokat ki-állitván, velek a' Császárnak praesentiroztatott, mellyért a' Császár az említett Lieutenántnak egy arany lántzon függő arany órát, és mellette 50 arannyokat, a' huszárok közül pedig mindeniknek, három három arannyat ajándékozott. Végtére pedig, midön a' Császár el-akart vólna menni, a' Lieutenántat meg-ölelte.

Minthogy a' Revolutzióra való nézve, egy részről *Bonaparte* és *Faypoult*; más részről pedig a' *Génuai Montebellóba* küldetett Delegatusok között tartatott Conventió, mellynek *Michael Angelo Cambiaso*, *Luigi Carbonara* és *Girolamo Serra*, Juniusnak 6 kán irták vala alá a' magok neveiket, ez által egészen tökéletességre ment, annakokáért, hogy a' *Génuai* Revolutzió már le fog tsendesitetni, azt lehet reményleni. — Hogy ezen Conventzió 11 Articulusokban mit foglaljan magában, azt a' közelebb jövő posta napon fogjuk E. Olvasóinkal közleni. — A' Musák *Journaljában* talaltatik egy ének, mellyet a' XII dik *Lajos* attya, az *Orléáni Károly* készített, a' mellyben a' Frantzia Revolutziót, ez előtt 300 esztendővel megjövendölte vala. — Ezen szokbal: *Revolution Française*, a' betük más rendbe való szedések által e' telik ki: *Le France veut son Roy*. Frantzia Ország Királyt kíván magának. — A' *Mántuai* vár őrizetére Jun. 5 kén 20,000 Frantziák szállottak-bé, a' kik nagyobb részint a' Gen. *Joubert* divisiójából valók. — *Párisból* Jun. 13 kán azt irják, hogy a' *Pitt* Ministerségéből való elbotsáttatása felöll a' Frantzia Igazgató Széknek, hivatalbeli tudósítás küldtetett volna. — Az *Austriai* Országlás alóll való ki meneteltől fogva, az *Austriai Belgium* mind öszveséggel mintegy 850 millió livrákat fizetett a' Frantzia Respublikának. — *Bonaparte* felöll azt irják, hogy *Montebellóból Génúába* ment volna, és onnan *Velentzébe* menni szándékoznék. A' Fényes *Porta Berlinbe* küldetett követinek, Jun. 15 kén adatott audinntzia. — A' *Regensburgi* közönséges Ország gyűlléséhez Jun. 18 kán küldött Cs. Udvari Decretumából Ő Felségének a' tettzikki, hogy a' közönséges békesség megkötetésire való nézve, még nem volna meghatároztatva, hogy a' Congressus hol fogna tartattatni. — A' *Roveredói* tudósítások, az Olasz Országban lévő Cs. K. armádiát 70,000-re téstik. — A' *Tirolisi* stutzosok közül 4000-ren vettenek parantsolatot, az Olasz Ország széle felé való marsirozás végett. — Az Olasz Orzági *Tirolisban* 35,000 emberekből

álló katonaság fekszik. — A' *Lombardiai* vólt Helytartó Ertzhertzeg *Ferdinánd* Residentziája, *Innsbruckba* fog lenni. — A' *Velentzei Dalmátziából* sok Exnobilik futván-el, abból a' tettzik ki, hogy nékiek nem vólna kedvek a' Frantzia szabadság fája alatt nyugodni.

A' *Vistula* vize mellől Jun. 3-kán. A' mint hirlelni kezdettek, az Orosz Császár úgy szándékozik, hogy ezen a' nyáron, a' maga Lengyel Országai tartományait öszve járván, annak alkalmazatosságával a' Római Császárral *Lembergben* találkozzék öszve. — Gen. Gróf *Dietrichstein*, ki is a' *Bétsi* udvartól *Pétersburgba* a' végett küldettett vala, hogy a' mostani Orosz Császár tronusába való üléséhez szerentsét kívánjan, az ifjú Gróf *Schuwalownét* szándékozik magának feleségül el-venni.

Az újjabb *Pesti* tudósittásokból értjük, hogy a' még ottan mulatozó Török követ, azon városban találtató, és nezésre méltó dolgok szemlélésében nem vólt restes, ki is a' többek között a' *Magnificus Rector*, és a' Professor Urak jelenlétekben, az oda való Universitast, a' Physikához tartozó kabinetót, és a' Bibliothékát is meg járta, a' kinek midön némelly Experimentalis dolgok meg mutattattak vólna, azokban nagy gyönyörűségét találta, és nem egy két jelek által mutatta azt meg, hogy azok előtte nem egéllzen esméretlen dolgok — a' mellette lévők közül pedig egyik magát electrizaltatta. Midön a' Bibliothékában a' követnek az Alkorán (a' Törökök Bibliája) meg mutattatott vólna, azt meg tsokolván, nagyon tsudálkozott rajta, hogy egy olyan nagy szentség, az ő vélekedések szerént, a' hitetlenek kezébe, mi móddal juthatott vólna? A' Török követnek, a' Bibliothékából való el-menetele előtt, elejibe tétettétvén az ő nevinek abba való bé-írása végett az a' könyv, mellybe az ottan megfordult nevezetesebb emberek a' magok neveiket bé-szokták irni, ő is a' maga nevét abba bé-irta. — Jun. 22 kén a' Bátor *Ortzi László* kertiben menvén

el, ottan az említett Méltóságtól minden tisztelettel fogadtatott, sok rendbéli meg frissítő gyümölcsökkel kívánván az ő kedvit keresni; Jun. 23-ka estvéjén pedig, a' *Budai Téátrumba* menvén-el, holott a' végbe szakadhatatlan téli aldozat innepszime alatt való *Opera* igen nagy kedveséggel játszodtatott, a' néki is (a' Török követnek) igen meg tettzett.

* * *

A' Fels. Magy. Királyi Helytartó Tanátsnál sok esztendőig Expeditori és Secretariusi hivatalt ditsiretesen viselt *Pöthe István* Urat, hiv szolgálatjára és beteges állapotjára nézve egész fizetéssel nyugodalomra tenni; helyette pedig Concipistákká *Mathé Krestely*, és Zsadányi's Török szentmiklósi *Almássy Antal* Urakat az elsőbbet fizetéssel, az utólsóbbat fizetés nélkül Secretariuságra emelni; ezek helyébe Jakabfalvi *Jakabfalvy András* honorarius Concipista és *Gaal Mihály* Cancellista Urak, valóságos Concipistáknak ki-nevezni méltoztatott Fels. Urunk.

Utól - i r á s.

A' *Magy. Kurir* Barna paripája, a' máj posta nappal végezvén-el ezen fél esztendőbeli szolgálatját, azoknak, a' kik az ő közelebb jövő fél esztendőbeli szolgálatja iránt, a' már tudva lévő mód szerént, az 5 R. forintoknak le-tételek mellett, rendelést tettenek, vagy még rövid idő alatt a' *Bétsi* fő posta hivatalnál, leveleikre kívül való ezen irás alatt *Pro Magyar Kurir* vele parantsolnának, olyan ígéretet teszen; hogy a' mint eddig, úgy ezután is, ő maga kötelességét minden posta napon tellyesíteni igyekezik, annyival is nagyobb készséggel, hogyha kik nékie az ő abrakra valójával tartoznának, azt meg küldeni nem sajnálják. Azoktól pedig; a' kik az ő ennekutánna való szolgálatjával élni nem kívánnak, ha mi méltó panaszok réájja lehetne, engedelmet kérvén, ez uttal bútsút véfzen.

Vége a' 2-dik Fertály Esztendőnek.

D. D. S.

Ben Anton Löwe Buchhändler
in Preßburg wird auf folgendes Werk Pränu-
merazion angenommen.

Kleine gewählte
B i b l i o t h e k
für
S e e l s o r g e r.

Eine gut gewählte Handbibliothek ist unstreitig in aller Rücksicht für den Seelsorger ein höchst wichtiges Bedürfnis.

Die ausgebreiteten Pflichten des Seelsorgeramts setzen so viele, so mancherfaltige Kenntnisse voraus, die nur durch unausgesetzte Lesung guter Bücher können erworben werden. Der Seelsorger ist seiner Gemeinde Alles; ich möchte sagen, ihr ganzes Glück liegt größtentheils in seinen Händen, da die Bildung ihres Verstandes und ihres Herzens sein Werk ist. Diese Bildung fordert von dem Seelsorger, daß er seine Gemeinde nicht nur die Religions-, Bürger- und Menschenpflichten kennen lehre, sondern ihr auch die Art und die Mittel an die Hand gebe, selbe gewiß, genau, mit Freude zu erfüllen, daß er sie mit allen den Hindernissen, die dieser Erfüllung entgegen stehen, und mit der Weise, diese Hindernisse aus dem Wege zu räumen, bekannt mache. Der Seelsorger ist es, bey dem die Gemeinde beynah in jedem ihrer Zweifel Rath, in jedem bedenklichen Falle Leitung, in jeden ihrer Widerwärtigkeiten Trost, in jeden ihrer Leiden Linderung sucht; da sie ihn als ihren Lehrer, ihren Führer, ihren Freund, ihren Rathgeber, ihren Tröster betrachtet, dem sie voll des Zutrauens ihr Herz aufschließt, und dem sie größtentheils unbedingt zu folgen gewohnt ist.

So gewiß es daher ist, daß es nicht nur für jede einzelne Gemeinde, sondern für den ganzen Staat, so wie für die Religion höchst wichtig ist, wie der Seelsorger sein Amt vertrete, eben so gewiß ist es, daß der Seelsorger,

um sein Amt nach allen Theilen, nach dessen ganzen Würde gut verwalten zu können, nicht nur richtige Begriffe, ächte Grundsätze, gründliche Menschenkenntniß, Welt Erfahrung, sondern beynabe Kenntnisse aller Art besitzen solle. Der Seelsorger wird in tausend Fälle verwickelt, wo er nicht nur Philosoph und Theolog im ganzen Umfange seyn muß, sondern wo es oft eben so nothwendig ist, als es stets wenigstens zu wünschen wäre, daß er auch bald Naturkundler, bald Oekonom, bald Arzt wäre. Durch das erste würde er viele schädliche Vorurtheile aus dem Grunde heben, durch das andere dem Landmanne wichtige Vortheile an die Hand geben, und dadurch seine Liebe gewinnen, und durch das letzte manchen Unglücklichen das Leben retten können, das er nicht selten aus Unvorsichtigkeit oder Unwissenheit zu verlieren der Gefahr ausgesetzt ist.

Es ist also schon von dieser Seite gewiß, daß dem Seelsorger, um alles dieses leisten zu können, was sein Amt von ihm fordert, was selbes, wenn es gut ausgeübt wird, so liebenswürdig und hochachtungswerth macht, ein gut gewählter Büchervorrath unentbehrlich ist. Aber noch ein Umstand macht ihm selbst zum Bedürfnisse. Bey der pünktlichsten Erfüllung seiner Amtspflichten bleiben ihm doch nothwendig manche Stunden übrig, die er, wäre es auch nur zur Erholung des Geistes, seinem Vergnügen widmen muß. Wo findet aber wohl der würdige Seelsorger zugleich angenehmere und nützlichere Erholung, womit kann er wohl seine Nebenstunden auf eine seinem Stande, seinen Pflichten angemessenere Art ausfüllen? Durch welche Nebenbeschäftigung kann er sich wohl der Kirche, dem Staate, sich selbst und seinen Brüdern nützlicher machen, als durch die Lesung guter, zweckmäßiger Bücher? — Der Satz bleibt also von allen Seiten ausgemacht: dem Seelsorger, der sein Amt würdig verwalten, seinem Berufe gemäß leben will, ist eine gut gewählte Bibliothek Bedürfniß.

Da sich nun aber der kleinste Theil der Seelsorger in der Gelegenheit befindet eine öffentliche, oder ansehnlichere Privatbibliothek an der Hand zu haben, die er benützen könne, so bleibt dem ungemein größern Theil derselben nichts übrig, als sich eine eigene Büchersammlung anzuschaffen. Der hohe Preis vieler sonst sehr nützlicher, ja ich getraue mich zu sagen, beynabe nothwendiger Werke übersteigt nicht selten die Kräfte ihres Vermögens, welche ihnen nicht erlaubt, eine bedeutendere Summe, um so weniger auf einmal, auf Bücher zu verwenden.

Diese Betrachtung war die Veranlassung des gegenwärtigen Plans, zu dessen Ausführung man, indem er nichts anders zum Zwecke hat, als dem Seelsorger die gewähltesten Bücher, die zu seinem Fache gehören, um den geringsten Preis, in den kleinsten Zahlungs-terminen zu verschaffen, schon aus diesem Gesichtspunkte mit gutem Grunde die Unterstützung der Oberhirten, der würdigen Vorsteher, der eifrigen Seelsorger, und jedes edel denkenden Mannes eben so sicher erwarten kann, als selbe dazu nothwendig ist.

Die Absicht dieses Plans geht daher dahin: jeden Seelsorger auch bey den eingeschränktsten Einkünften in den Stand zu setzen, sich gleichsam unmerkbar eine hinlängliche und gewählte Bibliothek anschaffen zu können; aus dieser Rücksicht wird die Vollständigkeit dieser Sammlung ganz den Bedürfnissen jedes Seelsorgers angemessen seyn, und ist der Preis derselben so äußerst herabgesetzt, daß er die Kräfte selbst des geringsten Hilfspriesters nicht übersteigt.

Hievon werden unter dem Titel: Kleine gewählte Bibliothek für Seelsorger, alle 2. Monate 33 bis 40 Bogen in gr. 8vo auf weissen Papier, rein und korrekt gedruckt, gegen Erlag der Pränumerazion von 1 fl. Wiener Währung geliefert, wodurch viele Bücher um ein Drittheil — oft auch beynabe um die Hälfte des gewöhnlichen Verkaufspreises wohlfeiler zu stehen kommen.

Mit der zwölften Lieferung bleibt es der Willkühr der (P. T.) Herren Pränumeranten überlassen, die Pränumerazion auch fernerhin auf die dreizehnte Lieferung fortzusetzen, oder aber auszutreten.

Die ersten fünf Lieferungen, welche bereits schon die Presse verlassen haben, enthalten nachstehende Werke in sich, als:

1. Grundriß der christlichen Moral, nach den von Herrn Abte von Fabiani herausgegebenen Grundzügen der christlichen Sittenlehre. 14 Bogen.
2. Dietls Homilien über die sonntäglichen Evangelien. 15 Bogen.
3. Andres homiletische Abhandlung von der Welt- und Menschenkenntniß des Predigers, und Pauli Entwurf einer katechetischen oder populären Theologie 7 $\frac{1}{4}$ Bogen.
4. Unterweisung zur Glückseligkeit nach der Lehre Jesu. 3 $\frac{1}{2}$ Bogen.

5. Köhlers Anleitung für praktische Seelsorger am Kranken- und Sterbebette. 11 3/4 Bogen.

6. Die Lehre von der christlichen Mäßigkeit und Keuschheit, in 12 Predigten, nebst einem Anhang von Leß. 20 Bogen.

7. Wörterbuch über die biblische Sittenlehre, welches von jedem einzelnen Gegenstande mit allen dahin gehörigen Schriftstellen eine systematische Uebersicht giebt von C. F. Schneider. 20 3/4 Bogen.

8. Erklärungen über den großen Katechismus in den k. k. Staaten, hauptsächlich zu dem Unterrichte des Landvolks eingerichtet, und seiner Pfarrgemeinde vorgetragen v. J. N. Lang. 3. Theile. 41 Bogen.

9. Kurze Homilien zur Erklärung des Wortverstandes der gewöhnlichen Sonn- und Festtags- Evangelien im ganzen Jahre, zum Besten katholischer Prediger auf dem Lande v. Joh. Bapt. Depisch. Erster Theil. 36. Bogen.

10. Köhlers Pastoraltheologie, oder Anleitung zum praktischen Unterricht künftiger Seelsorger. Neueste, für die österreichischen Staaten mit Bezug auf die k. k. Verordnungen veranstaltete Auflage 17 Bogen.

Welche Werke zusammen 191 1/4 Bogen ausmachen, und nur 5 fl. kosten.

